

CONCURSUL NAȚIONAL *LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ*
etapa națională, 7 iunie 2013
Nivelul 3 - clasele a IX-a și a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție fiecare text de la cele trei subiecte, apoi cerințele și răspunde cât mai bine posibil.

SUBIECTUL I

30 de puncte

MONSTRUL COLOMBRE

de Dino Buzzati

Când Stefano Roi împlini doisprezece ani, îi ceru ca dar tatălui său, căpitan și proprietar al unei frumoase corăbii cu pânze, să-l ia cu el la bord.

— Când voi fi mare, spuse, vreau să merg pe mare ca tine. Și voi comanda nave mai mari și mai frumoase decât a ta.

— Dumnezeu să te ajute, fiule, răspuse tatăl. Și cum tocmai în ziua aceea vasul său trebuia să plece, îl luă pe băiat cu el.

Era o zi minunată, cu soare și mare liniștită. Stefano, care nu fusese niciodată pe corabie, umbla fericit pe covertă, admirând complicatele manevre ale velor. Și întreba de una și de alta pe marinarii care, zâmbitori, îi dădeau toate explicațiile.

Când ajunse la pupă, băiatul se opri, plin de curiozitate, să privească ceva care ieșea din când în când la suprafață, la o distanță de două-trei sute de metri pe dâra pe care corabia o lăsa în urmă.

Deși nava își luase zborul, dusă de un vânt care izbea puternic pupa dintr-o parte, obiectul își păstra mereu distanța și, măcar că băiatul nu știa să și-l explice, lucrul acela avea ceva indefinibil care-l atrăgea grozav.

Tatăl, nemaivăzându-l pe Stefano prin preajma sa, după ce în zadar îl strigase cu voce tare, coborî de la puntea de comandă și porni să-l caute.

— Stefano, ce faci tu acolo, așa nemișcat? îl întrebă zărindu-l, în fine, la pupă, stând în picioare și privind țintă undele.

— Tată, vino să vezi și tu.

Tatăl se apropie și privi și el în direcția indicată de băiat, dar nu reuși să vadă nimic.

— E un lucru închis la culoare care iese din când în când din valuri în urma noastră, spuse băiatul, și vine după noi.

— Cu toate că am patruzeci de ani, spuse tatăl, cred că tot mai am vederea bună. Dar nu văd absolut nimic.

Și, fiindcă fiul său insista, se duse să ia ocheanul și scrută suprafața mării în direcția urmei pe care o lăsau. Stefano îl văzu pâlind la față.

— Ce e? De ce faci figura asta?

— Oh, de nu te-aș fi ascultat, exclamă căpitanul. Acum mi-e teamă pentru tine. Lucrul acela pe care-l vezi ieșind din apă și care ne urmărește, nu e un lucru. E un colombre. Este un pește de care marinarii se tem mai mult decât de orice, pe oricare mare a lumii. E un rechin înspăimântător și misterios, mai viclan decât omul. Din motive pe care poate că n-o să le știe nimeni, niciodată, el își alege victima și, după ce și-a ales-o, o urmărește ani și ani de zile, o viață întreagă, până când reușește s-o sfâșie. Și ciudățenia e asta: nimeni nu poate să-l zărească în afara victimei însăși și a celor de același sânge cu ea



DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII

— Dar asta nu-i o poveste?

— Nu. Eu nu l-am văzut niciodată. Dar l-am recunoscut numaidecât după descrierile pe care le-am auzit de atâtea ori. Botul acela de bizon, gura aceea care se închide și se deschide fără încetare, dinții aceia teribili. Stefano, nu încape nicio îndoială, din păcate; acest colombre te-a ales pe tine și atâtea vreme cât vei umbla pe mare nu-ți va da pace. Ascultă-mă: ne întoarcem numaidecât pe uscat, vei debarca și nu te vei mai îndepărta niciodată de țarm, sub niciun motiv. Trebuie să-mi făgăduiești asta. Meseria de navigator nu e pentru tine, fiule. Trebuie să te resemnezi. De altfel și pe uscat poți să-ți găsești norocul.

Spunând aceasta răsuci numaidecât cârma, se întoarse în port și, pretextând un rău neașteptat, își debarcă feciorul. După care plecă din nou, fără el.

Profund tulburat, băiatul rămase pe țarm până ce ultimul catarg se scufundă pe după orizont. Dincolo de digul care închidea portul, marea rămase cu desăvârșire pustie. Dar, ascuțindu-și privirea, Stefano reuși să zărească un punctișor negru care apărea cu intermitențe la suprafața apei: colombrele *său* care se deplasa încet de colo până colo, încăpățânându-se să-l aștepte.

De atunci chemarea mării a fost alungată din inima băiatului prin tot felul de mijloace. Tatăl său l-a trimis să învețe într-un oraș dinlăuntrul țării, la o depărtare de sute de kilometri. Și pentru un timp, absorbit de noua ambianță, Stefano nu se mai gândi la monstrul marin. Cu toate acestea, în vacanța de vară se întoarse acasă și primul lucru pe care-l făcu, de cum avu un minut liber, fu să se ducă degrabă la capătul digului, ca să facă un fel de probă, deși de fapt socotea toate acestea fără niciun rost. După atâtea timp, monstrul colombre, admitând chiar că toată istoria pe care i-o povestise taică-său era adevărată, renunțase, desigur, la asediu.

Dar Stefano rămase locului înmărmurit, cu inima bătându-i puternic. La o depărare de două-trei sute de metri de dig, în larg, înspăimântătorul pește umbla de colo până colo, fără grabă, ridicând din când în când botul din apă și îndreptându-l spre uscat ca și când ar fi fost nerăbdător să vadă dacă nu cumva venea, în sfârșit, Stefano Roi.

Astfel ideea făpturii aceleia vrăjmașe care-l aștepta zi și noapte deveni pentru Stefano o tainică obsesie. Și chiar în orașul îndepărtat i se întâmpla să se trezească în puterea nopții neliniștit. Era în siguranță, firește, sute de kilometri îl separau de colombre. Dar el știa, cu toate acestea, că dincolo de munți, dincolo de păduri, dincolo de câmpii, rechinul sta și-l aștepta. Și, dacă el ar fi fost dus chiar și în cel mai îndepărtat continent, monstrul colombre tot ar fi stat la pândă la suprafața apelor mării celei mai apropiate, cu inexorabila obstinație pe care o au uneltele destinului.

Stefano, care era un băiat serios și plin de bunăvoință, își continuă cu folos studiile și, de cum ajunsese bărbat, își găsi o slujbă onorabilă și bine plătită la o întreprindere comercială din acel oraș. Între timp tatăl muri din pricina unei boli, falnica lui corabie cu pânze fu vândută de văduvă și fiul deveni moștenitorul unei averi modeste. Munca, prietenii, distracțiile, primele iubiri: Stefano își avea acum viața lui, cu toate acestea gândul la colombre îl asalta ca un funest și totodată fascinant miraj; și, cu cât trecea timpul, în loc să dispară, devenea tot mai insistent.

Mari sunt satisfacțiile unei vieți laborioase, așezate și liniștite, dar și mai mare este atracția abisului. Stefano abia împlinise douăzeci și doi de ani când, luându-și rămas bun de la prietenii din oraș și părăsindu-și slujba, se întoarse în orașul natal și-i aduse mamei sale la cunoștință hotărârea fermă de a urma meseria tatălui său. Femeia, căreia Stefano nu-i vorbise niciodată de misteriosul rechin, primi cu bucurie hotărârea lui. Faptul că fiul părăsise marea de dragul orașului i se păruse întotdeauna, în adâncul sufletului ei, o trădare a tradițiilor de familie.

Și Stefano începu să străbată mările dovedind calități marinărești, rezistență la oboseală, spirit întreprinzător. Naviga, naviga, și în urma lăsată de corabia sa, fie zi, fie noapte, pe furtuni sau pe vreme liniștită, înnota neobosit monstrul colombre. El știa că asta era blestemul și osânda sa, dar tocmai din această pricină nu găsea puterea să se dea în lături. Și nimeni de pe corabie nu zărea monstrul în afară de el.

— Nu vedeți nimic în partea aceea? își întreba din când în când tovarășii, arătând dâra pe care o lăsa în urmă corabia.

— Nu, nu vedem nimic. Dar de ce?



DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIETII

— Nu știi. Mi se părea că...

— Nu cumva vei fi văzut din întâmplare vreun colombre? ziceau ceilalți râzând și bătând în lemn.

— De ce râdeți? De ce bateți în lemn?

— Pentru că acest colombre e o fiară care nu iartă. Și dacă s-ar apuca să urmărească această nava, ar însemna că unul din noi e pierdut.

Dar Stefano nu da îndărăt. Neîntrerupta amenințare care îl încolțea părea chiar să-i sporească voința, pasiunea pentru mare, îndrăzneala sa în ceasurile de luptă și pericol.

Cu puținul pe care-l moștenise de la tatăl său, de cum se simți stăpân pe meserie, cumpără împreună cu un asociat o mică corabie de transport, după care ajunse singurul proprietar și, mulțumită mai multor transporturi norocoase, putu apoi să-și cumpere o adevărată navă comercială, pornind să întreprindă curse tot mai ambițioase. Dar succesele, și milioanele, nu reușeau să-i smulgă din inimă acea continuă obsesie; și, pe de altă parte, nici nu fu tentat vreodată să-și vândă nava sau să se retragă pe uscat în vederea altor acțiuni.

Să navigheze, să navigheze era unicul său gând. După ce făcea drumuri lungi, nici n-apuca bine să pună piciorul pe pământ în vreun port oarecare, că numaidecât îl și împungea nerăbdarea de-a porni din nou la drum. Știa că afară, în larg, era monstrul colombre care-l aștepta, și că numele de colombre e sinonim cu acela de distrugere. Zadarnic. Un impuls de nestăvilit îl trăgea fără îndurare, de la un ocean la altul.

Până când, pe neașteptate, Stefano își dădu seama, într-o zi, că era bătrân, tare bătrân; și nimeni din preajma lui nu pricepea pentru ce, bogat cum era, nu părăsea odată viața aceea blestemată de marinar. Bătrân și amarnic de nefericit, pentru că întreaga lui viață fusese risipită în acel soi de fugă nebunească de-a lungul mărilor, ca să scape de dușmanul său. Dar mai puternică decât bucuria unei vieți așezate și tihnite fusese întotdeauna pentru el tentația abisului.

Și într-o seară, în timp ce magnifica sa navă era ancorată în rada portului unde se născuse, se simți pe pragul morții. Atunci îl chemă pe secund, în care avea mare încredere, și-i ceru să nu se împotrivească la ceea ce se pregătea să facă. Ofițerul, dându-și cuvântul, îi făgădui.

Primind această asigurare, Stefano dezvălui secundului, care-l asculta înmărmurit, povestea cu monstrul colombre, care-l urmărise fără încetare timp de cincizeci de ani, zadarnic.

— M-a escortat de la un capăt la altul al pământului, spuse el, cu o fidelitate pe care nici cel mai nobil dintre prieteni n-ar fi putut-o arăta. Acum mă pregătesc să mor. Și el, acum, o fi cumplit de bătrân și de obosit. Nu pot să-l trădez.

Acestea fiind zise își luă rămas bun, porunci să se lase la apă o barcă și se sui în ea, după ce mai ceru să i se dea un harpon.

— Mă duc acum să-i ies în cale, spuse el. Nu-i cinstit să-l dezamăgesc. Dar mă voi lupta cu el cât m-or ține puterile.

Se îndepărtă de vas vâslind obosit Ofițerii și marinarii îl văzură dispărând în larg pe marea liniștită, învăluit în umbrele nopții. Pe cer era o seceră de lună.

Nu trebui să se ostenească prea mult. Pe neașteptate botul oribil al monstrului apăru lângă barcă.

— Uite-mă, în sfârșit, spuse Stefano. Să vedem acum care pe care! Și adunându-și ce forțe îi mai rămăseseră, ridică harponul să lovească.

— Uh! mugii cu voce rugătoare monstrul colombre. Ce lung a fost drumul până la tine. Și eu sunt distrus de oboseală. Ce mult m-ai făcut să înot. Și tu fugeai, fugeai. Și niciodată n-ai înțeles nimic.

— De ce? făcu Stefano, cu sufletul la gură.

— Pentru că nu te-am urmărit prin lumea întreagă ca să te sfâșii, cum gândeai tu. Ci aveam numai îndatorirea să-ți încredințez asta din partea regelui mării.

Și rechinul își scoase limba, întinzându-i bătrânului căpitan o mică sferă fosforescentă. Stefano o luă în mână și-o privi. Era o perlă de o mărime neobișnuită. Și recunoscă în ea faimoasa Perlă a Mării care dă, celui care o stăpânește, bogăție, putere, dragoste și liniște sufletească. Numai că acum era prea târziu.

— Vai! zise clătănând cu amărăciune din cap. Cât de greșită mi-a fost purtarea și n-am izbutit decât să-mi chinuiesc existența mea și s-o prăpădesc pe a ta.



**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIETII**

— Adio, om nefericit, răspune monstrul colombre. Și se cufundă pentru totdeauna în apele negre.

După două luni, împinsă de resac¹, o bărcuță acostă lângă o stâncă prăvălită în apele mării. Fu zărită de niște pescari; curioși, se apropiară. În barcă ședea un schelet alb: și printre oscioarele degetelor ținea strâns o mică piatră rotundă.

Colombre este un pește de mari dimensiuni, înspăimântător la vedere și extrem de rar. După mările în care se găsește și popoarele care locuiesc pe malurile lor, mai este numit și kolomber, kahloubra, kalonga, kalu-balu, chalung-gra. În mod straniu, naturaliștii îl ignoră. Ba câte unii susțin chiar că nu există.

A. (4 puncte: 1 punct pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. De ce tatăl lui Stefano Roi poate vedea colombrele?

- a. fiindcă orice om poate vedea monstrul;
- b. fiindcă și el este vizat de colombre;
- c. fiindcă rudele victimelor au această posibilitate;
- d. fiindcă colombrele este în apropierea navei.

2. Cum a interpretat mama lui Stefano faptul că fiul ei a părăsit marea în favoarea orașului?

- a. renunțarea la mare este o modalitate de a se proteja de colombre;
- b. fiului ei nu i se potrivește meseria de navigator;
- c. Stefano a trădat tradiția familiei;
- d. fiul ei a ascultat de interdicția formulată de tatăl său.

3. Ce exprimă următoarea secvență referitor la tovarășii lui Stefano Roi: „— Nu cumva vei fi văzut din întâmplare vreun colombre? ziceau ceilalți râzând și bătând în lemn?”

- a. tovarășii săi îl consideră nebun;
- b. tovarășii săi nu cred în ceea ce le spune Stefano;
- c. tovarășii săi sunt superstițioși;
- d. tovarășii săi sunt curioși.

4. Care este cauza nefericiei bătrânului Stefano Roi?

- a. nu poate renunța la meseria de navigator;
- b. conștientizează că s-a risipit fugind de propriul destin;
- c. nu poate ucide colombrele;
- d. nu poate rezista tentaței abisului.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarele idei principale ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

- 1. Monstrul îi vorbește lui Stefano.
- 2. Obsesia monstrului se conturează în mintea lui Stefano.
- 3. Stefano pornește în căutarea monstrului.
- 4. Stefano Roi îmbrățișează cariera de navigator.
- 5. Stefano Roi pleacă pe mare cu tatăl său.
- 6. Stefano Roi revine în orașul natal după terminarea studiilor.

¹ resac, s. n. val marin sau oceanic produs prin întoarcerea violentă a apei care a lovit un obstacol și care se combină continuu cu valul direct, prezentând aspectul unei explozii.

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIETII**



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

7. Stefano Roi vede un colombre.
8. Tatăl îi interzice fiului să devină navigator.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare din următoarele cerințe:

1. Numește etapele vieții care-i dictează personajului atitudinile diferite față de Colombre.
2. Precizează ce reprezintă, din perspectiva relațiilor temporale, următoarele secvențe din textul citat:
 - a. „Munca, prietenii, distracțiile, primele iubiri”;
 - b. „Până când, pe neașteptate, Stefano își dădu seama, într-o zi, că era bătrân, tare bătrân”.
3. În text se conturează ideea că oamenii se lasă conduși de prejudecăți, de tradiții neverificate. Menționează două situații în care este sugerată această idee.
4. Explică de ce crezi că, deși monstrul îi dăruiește lui Stefano „o perla de o mărime neobișnuită”, scheletul alb găsit de pescari strânge între oscioarele degetelor „o mică piatră rotundă”.

D. (10 puncte)

Câțiva din elevii unei clase au citit povestirea „Monstrul Colombre” de Dino Buzzati și au păreri diferite despre semnificația ei: unii consideră că Stefano Roi și-a ratat destinul, alții că, dimpotrivă, și l-a împlinit. Redactează un text epistolar, de 20-30 de rânduri, adresat acestora, în care să-ți susții punctul de vedere referitor la problema pusă în discuție.

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

PISCICULTURA ȘI PESCUITUL

Una din primele îndeletniciri ale omului a fost pescuitul, care a constituit o ocupație însemnată în toate epocile istorice, în multe regiuni sau localități fiind chiar ocupația de bază. Vestigiile arheologice și documentele istorice evidențiază prezența acestei activități încă din perioadele geto-dacică, daco-romană și post-romană în aria dunăreană, în zona litorală, pe râurile mai mari și pe lacurile și bălțile de pe teritoriul românesc, prima mențiune cunoscută, scrisă, datând din anul 335 a.Cr. și se referă la expediția lui Alexandru cel Mare, când au fost folosite bărcile „pescărești” ale localnicilor pentru a trece Dunărea de pe un mal pe altul (cf. C.C. Giurescu, 1964, p. 43). De asemenea, referiri sunt exprimate și în opera lui Pliniu cel Bătrân (renumit învățat al Antichității), privind pescuitul la gurile Dunării, în lacurile Histria (Sinoie) și Halmiris (Razim), ca și de Strabo, geograf, călător și scriitor (secolul II a.Cr.). Alte vestigii arheologice și documente, referitoare la secolele X-XVIII, atestă pescuitul ca ocupație de seamă a locuitorilor din multe zone geografice, numeroase localități fiind cunoscute ca centre de pescuit și comerț cu pește proaspăt, sărat sau cu icre negre.

Activitatea de pescuit a fost, și este, legată de unele acte normative, de bazine lacustre în regim natural sau amenajat, de o mare diversitate de unelte etc. Astfel, în 1896 s-a adoptat „Legea pescuitului”, la elaborarea căreia a participat și savantul biolog și geograf Grigore Antipa, care conținea 48 articole ce prevedeau „stăvilirea pescuitului irațional”, „protejarea peștelui în perioadele de reproducere”, „gospodărirea bazinelor piscicole”, referindu-se și la „poluarea apelor” și la „braconaj” etc. Cu toate acestea, în perioadele următoare, pescuitul s-a dezvoltat și modernizat numai în aria dunăreană și în cea marină, în rest a înregistrat o stagnare sau un regres, multe din iazurile sau eleșteiele, între care și cele cu folosință în morărit (prin apariția morilor „de foc”), ca și bălțile și lacurile mai mici au fost neglijate, reducându-li-se mult suprafața și randamentul piscicol. Producția anuală a perioadei 1936–1938 a fost de 28.000 tone, din care 84% realizată în aria dunăreană (fluviu, bălți, deltă), 10% din Marea Neagră și lagunele marine, 4% din iazuri și eleșteie, 1,9% din râurile mari (Prut, Siret, Mureș, Olt, Someș, Jiu, Ialomița, Argeș), restul din râurile mici din câmpie și din zona montană. [...] Perioada postbelică se evidențiază printr-o dezvoltare explozivă a amenajărilor și a reamenajărilor bazinelor piscicole, pescuitul



DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIETII

profesional (așa-zis industrial) înregistrând valori considerabile, iar pescuitul de agrement căpătând o largă atracție.

Activitatea de pescuit a avut influențe directe și permanente asupra obiceiurilor și portului, asupra toponimiei și onomasticii, asupra numismaticii și heraldicii. Noțiuni teritoriale funcționale folosite de-a lungul timpurilor au rămas ca repere semnificative în acțiunea de pescuit, în piscicultură. Astfel, *râmnice* reprezintă o acumulare de apă, redusă ca suprafață și adâncime, realizată prin separarea sau „amenajarea” unor gropi în albia minoră a râurilor cu debit redus și curs temporar (deci, fără diguri, fără baraj sau zăgaz), în care se acumulează apa în timpul viiturilor, ploilor sau chiar din pânza freatică. În unele documente vechi, termenul de *râmnice* este folosit în locul celui de iaz și invers (C.C. Giurescu 1964). În prezent, el a dispărut aproape cu totul (dacă în *Dicționarul limbii române moderne*, din 1958, figura ca „iaz pentru pește, heleșteu”, în *Dicționarul explicativ al limbii române*, din 1975, este inexistent). Referitor la *iaz*, potrivit multor opinii, el este sinonim cu *eleșteu* (C.C. Giurescu: „termenii de *iaz* și *heleșteu* sunt sinonimi, au același înțeles; primul e de origine slavă, cel de al doilea de origine ungară” – *op. cit.*, p.127); *Dicționarul explicativ al limbii române* consideră *eleșteul* ca „bazin de apă sau iaz special amenajat pentru creșterea sau reproducerea peștilor – din maghiarul *halostó*, iar *iazul* ca „lac artificial format prin stăvilirea cu baraj de pământ sau prin abaterea unui curs de apă și destinat creșterii peștilor sau folosit pentru irigații, morărit etc.; lac mic natural format în albia unui râu, prin adunarea apei într-o adâncitură de teren; zăgaz”, precizându-se în continuare că derivă din slavul *iazul*. În rândul specialiștilor care se ocupă cu piscicultura, cu amenajările piscicole, noțiunile respective sunt mai bine conturate. Astfel, prin *iaz* se înțelege un bazin lacustru, cu dimensiuni nu prea mari, creat de om prin bararea unui curs de apă (cu o scurgere în general temporară și fără viituri mari) cu ajutorul unui zăgaz sau dig perpendicular pe sensul văii (acest zăgaz mai era numit, în unele texte vechi, *iezătură* sau chiar *iaz*). *Eleșteul* (sau *heleșteul*) este o acumulare de apă realizată pe valea sau în lunca cu exces de umiditate a unei artere hidrografice, prin construirea de diguri ce închid suprafețe poligonale (de genul parcelelor cultivate cu orez), în care apa provine prin devierea din râu. Cele două categorii de acumulări artificiale de apă diferă, atât prin modul de construire a lor, cât și prin modul de alimentare cu apă (*Geografia României*, vol. II, p. 398).

(Ion Iordan, *România. Geografie umană și economică*)

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe:

1. Formulează câte un posibil titlu pentru primele două paragrafe ale textului, raportându-te la informațiile pe care le furnizează.
2. Numește două surse istorice care demonstrează că pescuitul este o ocupație veche pe teritoriul românesc.
3. Menționează două aspecte referitoare la pescuit vizate de actul normativ din 1896.
4. Prezintă, valorificând informațiile din text, ce diferență există între un iaz și un eleșteu, conform *Dicționarul explicativ al limbii române*.
5. Prezintă, valorificând informațiile din text, ce diferență există între un iaz și un eleșteu, din punctul de vedere al specialiștilor care se ocupă de piscicultură.

B. (10 puncte)

În fragmentul citat se precizează următoarele: „Activitatea de pescuit a avut influențe directe și permanente asupra obiceiurilor și portului, asupra toponimiei și onomasticii, asupra numismaticii și heraldicii.”

Redactează un text de 10-15 rânduri în care să-ți susții opinia despre modul în care o altă activitate decât pescuitul a influențat toponimia și/sau onomastica românească.

SUBIECTUL al III-lea

10 puncte

Privește afișul atașat, folosit într-o campanie inițiată de organizația „Salvați Copiii”.

Formulează răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, raportându-te la afiș:

1. Ce scop are campania inițiată de organizația „Salvați Copiii”?
2. Explică, într-un text de 20-30 rânduri, ce relație există între mesajul verbal și cel vizual de pe afiș.

Trupul se vindecă. Sufletul, nu.

Trupul sau sufletul: care crezi că e mai ușor de rănit?
Care suferă mai tare? Care se vindecă mai greu?

